

TÜRKİYE MÜTEAHHİTLER BİRLİĞİ

ÜLKE BİLGİ NOTLARI

KATAR DEVLETİ

KATAR DEVLETİ

I- ÜLKE KİMLİK KARTI

RESMİ ADI	KATAR DEVLETİ
RESMİ DİLİ	ARAPÇA
PARA BİRİMİ	KATAR RİYALİ (QAR)
BAŞKENTİ	DOHA
YÖNETİM BİÇİMİ	MONARŞİ
YÜZÖLÇÜMÜ (km ²)	11 571
NÜFUS (kişi) (2019)	2.8 milyon
GSYH (milyar \$) (2018)	191.4
GSYH BÜYÜME ORANI (2018)	% 1.5
KİŞİ BAŞINA GSYH (\$) (2018)	68 794
ENFLASYON ORANI (2018)	% 0.22
İŞSİZLİK ORANI (2018)	% 0.1
ORTALAMA DÖVİZ KURU (2018)	1\$ = 3.6411 QAR
DÖVİZ KURU (11.11.2019)	1\$ = 3.6418 QAR
OECD Ülke Risk Sınıflandırması*	3

Kaynak : CIA - World Factbook

*OECD Ülke Risk Sınıflandırmasına göre ülkeler 0 (en düşük) ile 7 (en yüksek) arasında değerlendirilmektedir.

T.C. DOHA BÜYÜKELÇİLİĞİ

Büyükelçi : Fikret ÖZER
Adres : Al Katifiya Zone 66 Al Rabwa Street, 310, Diplomatic Area Dafna
Doha-Qatar
Telefon : +974 4495 1300
E-posta : embassy.doha@mfa.gov.tr

T.C. DOHA TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

Ticaret Müşaviri : Burak GÜREŞÇİ
Adres : Al Katifiya Zone 66 Al Rabwa Street, 310, Diplomatic Area Dafna
Doha-Qatar
Telefon : +974 4434 2130
E-posta : doha@ekonomi.gov.tr

KATAR DEVLETİ ANKARA BÜYÜKELÇİLİĞİ

Büyükelçi : Salem Mubarak Sh. S. AL-SHAFI
Adres : Bakü Sok, No: 6, Diplomatik Site, 06450, Oran / ANKARA
Telefon : +90 (312) 490 72 74
E-posta : qeank@yahoo.com

II- GENEL EKONOMİK DURUM

Katar gerek nüfus gerek yüzölçümü açısından küçük Körfez ülkelerinden bir tanesidir. Arap Yarımadası'nın doğu kıyısında yaklaşık 11.571 km²'lik bir alana sahiptir. Kıyı şeridi 550 km, kara sınırı ise 60 km olup, Suudi Arabistan ile komşudur.

Ülkede Osmanlı egemenliği 1871 yılında başlamış olup, I. Dünya Savaşı sırasında Osmanlı İmparatorluğu'nun Arap Yarımadası'ndan çekilmesiyle birlikte, 1916 yılında Birleşik Krallık ile imzalanan Anlaşma ile Katar'ın savunma ve dışişleri Birleşik Krallık tarafından üstlenilmiştir.

Birleşik Krallığın bölgeden çekilmesiyle birlikte Katar Eylül 1971'de bağımsızlığını ilan etmiştir. Katar aynı tarihlerde Birleşmiş Milletler ve Arap Birliği'ne, 1981 yılında da Körfez İşbirliği Konseyi'ne üye olmuştur.

1995 yılında bir saray darbesiyle ülkenin yönetimi Şeyh Hamad bin Khalifa Al-Thani'ye geçmiştir. O tarihten bu yana, Katar sosyal ve ekonomik alanlarda reformlar yaparak hızlı bir kalkınma süreci sergilemektedir. Şeyh Hamad al-Thani, resmi olarak 25 Haziran 2013 tarihinde resmi bir törenle, dördüncü oğlu, Şeyh Tamim bin Hamad Al-Thani'ye görevini devretmiştir.

Katar, anayasal monarşidir. Tüm yetkiler Emir'de toplanmış olup, Bakanlar Kurulu ve Başbakan Emir tarafından atanmaktadır.

Katar, dünyanın en büyük sıvılaştırılmış doğal gaz (LNG) ihracatçısı konumundadır. Hidrokarbon sektörü, ülkede GSYİH'nın %55'ini oluşturmaktadır.

Katar, ekonomisini çeşitlendirme politikası çerçevesinde bankacılık sektörüne destek vermiş, bu çerçevede bankacılık Katar'da önemli sektörlerden birisi haline gelmiştir. Ayrıca, 2022 Dünya Kupası'na ev sahipliği yapacak olan Katar, taahhütleri kapsamında yüksek düzeydeki altyapı yatırım harcamalarını devam ettirmektedir.

Katar yüksek petrol fiyatlarının avantajı ile her yıl sonu bütçe fazlasını düzenli olarak Katar Yatırım Otoritesi'ne aktarmakta iken mevcut durum çerçevesinde, bütçe fazlasının düşmesi anılan fon akışının azalmasına neden olmuştur. Yaklaşık 256 milyar ABD Doları tutarında bir varlığa sahip olan Katar Yatırım Otoritesi dünyanın 14. büyük varlık fonudur. Katar ekonomisi enerji fiyatlarındaki düşüşten etkilenmektedir.

Katar başta olmak üzere Körfez ülkeleri, bütçe açığını azaltmak için harcamalarda kesintiye gitmeyi ve petrol dışında gelir kaynakları yaratmayı planlamaktadırlar. Bu çerçevede, önümüzdeki 3 yıl içerisinde Körfez'de daha önce uygulanmamış olan KDV'nin uygulanacağı açıklanmıştır. Söz konusu vergi oranının ne olacağı konusunda bir açıklama yapılmazken, Uluslararası Para Fonu'nun (IMF) Körfez İşbirliği Konseyi (KİK) ülkelerine %5 oranı yönünde bir tavsiye kararının olduğu bilinmektedir.

Katar Hükümeti de ekonominin çeşitlendirilmesi konusunda istikrarlı bir çaba sarf etmektedir. Ülke, özel sektörün güçlendirilmesi ve bölgede önemli bir finans merkezi olma çabası içindedir. Sadece FIFA 2022 Dünya Kupası ev sahipliği için değil, ülkeye ziyaretçi çekmek için de alt yapı

projelerine büyük yatırım yapılmaktadır. Ayrıca, turizm sektörü de ekonominin çeşitlendirilmesine yönelik hedef sektörlerden birisi konumundadır.

Bilindiği gibi, Suudi Arabistan, Birleşik Arap Emirlikleri (B.A.E), Bahreyn, Mısır ve daha sonra Yemen, Libya ve Maldivler 05 Haziran 2017 tarihi itibari ile Katar ile olan diplomatik ilişkilerini kestiklerini ilan etmişler ve Katar'a ambargo uygulamaya başlamışlardır.

Karayoluyla tek girişin Suudi Arabistan sınırı üzerinden olduğu Katar'da gıda güvenliği önemli bir sorundur. Katar'a gıdanın %40'ının bu yolla girdiği değerlendirildiğinde, Suudi Arabistan sınırının kapanması ile Katar havadan ve denizden gıda ithalatına mecbur kalmıştır. Ülkelerin hava sahasını kapatmaları Katar Havayollarının bir çok uçuşunun da iptal edilmesine neden olmuştur.

Söz konusu ambargo sürecini Katar kısa dönemde alternatif çözümler üreterek en az hasarla atlattığı çalışmaktadır.

Katar, 13 Ocak 1996 tarihinden bu yana Dünya Ticaret Örgütü (DTÖ) üyesi olup, Örgütün "Asyalı Gelişmekte Olan Ülkeler" Grubu'na dahil bulunmaktadır.

III- TÜRKİYE - KATAR TİCARİ İLİŞKİLERİ

Katar, Ticaret Bakanlığımız tarafından 2018-2019 döneminde Hedef Ülkelerden birisi olarak belirlenmiştir.

Ülkede yabancı yatırımcı için potansiyel arz eden en önemli sektör inşaatdır. Katar'da önümüzdeki yıllar için planlanan 200 kadar yatırım projesinin toplam tutarı yaklaşık 200 milyar ABD Doları düzeyindedir. Bunun %43'ü altyapı, kalanının sağlık ve eğitim sektörleri için kullanılması planlanmaktadır.

Türkiye ve Katar arasındaki ticaret hacmi son yıllarda hızla artmıştır. Katar'a Suudi Arabistan'ın önderliğinde uygulanan ekonomik ve siyasi ambargo nedeniyle Katar ithalat konusunda Türkiye'ye yönelmiştir.

2018 yılında Katar'a ihracatımız bir önceki yıla göre %69 artarak 1,1 milyar ABD Doları'na yükselmiş, dış ticaret hacmi ise 1.4 milyar ABD Doları olarak gerçekleşmiştir.

Türkiye – Katar Dış Ticaret Göstergeleri (ABD Doları-1000)

YIL	İHRACAT	İTHALAT	HACİM	DENGE
2014	344 806	394 552	739 358	-49 746
2015	423 097	360 978	784 075	62 119
2016	439 142	271 083	710 225	168 059
2017	648 915	264 126	913 615	385 363
2018	1 096 579	335 320	1 431 899	761 250
2019 / Eylül	837 856	204 927	1 042 783	632 929

Kaynak : TÜİK

IV- İKİ ÜLKE ARASINDA İMZALANAN ANLAŞMALAR

Türkiye-Katar Yüksek Stratejik Konseyi toplantıları kapsamında bugüne kadar doğalgaz, eğitim, çevre, denizcilik, enerji, bilim ve teknoloji alanlarında bir çok anlaşma imzalanmıştır. Söz konusu anlaşmalar, Katar ile olan ekonomik ilişkilerimizi daha da pekiştirmiştir.

Katar ile ekonomik ilişkilerimizde enerji konusu önem arz etmektedir. 2 Aralık 2015 tarihinde BOTAŞ ile Katar milli petrol şirketi arasında, Türkiye'nin bu ülkeden uzun vadeli ve düzenli LNG ithalatı yapmasını sağlayacak bir ön mutabakat zaptı imzalanmıştır.

İki ülke ekonomik ilişkilerinin savunma sanayi boyutu potansiyel arz etmesine rağmen, savunma sanayi işbirliğinin iyi niyet beyanlarından öteye geçemediği ve beklendiği ölçüde somut işbirliğine dönüşemediği gözlenmektedir.

Katar Hükümeti, petrol ve gaz sektörünün ekonomideki ağırlığını azaltmayı ve gaza dayalı sanayileşmeyi ön plana çıkaran çeşitlendirme politikasının bir uzantısı olarak yabancı sermayeye karşı yeni bir yaklaşım içerisine girmiştir.

2000 yılında yeni bir yabancı sermaye yasası çıkarılarak yatırım ortamı daha elverişli bir hale getirilmeye çalışılmıştır. Yabancı sermayenin sadece petrol ve doğalgaz sektörüne değil, ekonominin diğer sektörlerine de yatırım yapmasını özendirecek bir takım teşvikler uygulamaya konulmuştur.

Katar Hükümeti, kurulacak tesisler için makine-ekipman ve yedek parça temininde gümrük vergisinden muafiyet, üretilecek mamuller için ara malı ithalatında söz konusu mal yerel pazarda yoksa gümrük vergisi muafiyeti, (fiilen bulunmamakla birlikte) ihracat vergisinden muafiyet ve 5 yıllık süre için (5 yıl daha uzatılabilmektedir) kurumlar vergisi muafiyeti sağlamaktadır.

Türkiye-Katar Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunması (YKTK) Anlaşması 25 Aralık 2001 tarihinde imzalanmış olup, anılan Anlaşma 12 Şubat 2008 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

➤ **Yürürlükteki Anlaşma ve Protokoller**

Anlaşma Adı	İmza Tarihi
Ekonomik ve Teknik İşbirliği Anlaşması	11 Mart 1985
Hava Ulaştırması Anlaşması	3 Mayıs 1990
YKTK Anlaşması	24-25 Aralık 2001
ÇVÖ Anlaşması	24-25 Aralık 2001

**V- KATAR İNŞAAT SEKTÖRÜ ve MÜTEAHHİTLİK HİZMETLERİ
ALANINDAKİ İLİŞKİLERİMİZ**

Katar'ın, gerek 2030 Ulusal Vizyonu, gerek 2022 FIFA Dünya Kupası'na ev sahipliği çerçevesinde ülkede yaklaşık 150 milyar ABD Doları tutarında alt ve üstyapı projesi gerçekleştirilmesi öngörülmektedir. Bu bakımdan ülkede, inşaat şirketlerimiz açısından önemli fırsatlar bulunmaktadır.

Katar, Türk müteahhitlik ve teknik müşavirlik hizmetleri açısından önem arz eden bir ülkedir. Yurtdışı müteahhitlik hizmetlerinin 7. büyük pazarı konumunda olan Katar'da, son dönemde firmalarımızca büyük çaplı metro ve karayolu projeleri üstlenilmiştir.

2019 yılı Ekim ayı sonu itibariyle Türk müteahhitlik firmaları tarafından Katar'da toplam 18.3 milyar ABD Doları tutarında 148 proje üstlenilmiştir.

1972–2019/Ekim sonu itibariyle Türk müteahhithlik firmalarının Katar’da üstlendikleri proje sayısı, tutarları ve ortalama proje bedellerine aşağıdaki tabloda yer verilmektedir :

TÜRK MÜTEAHHİTLİK FİRMALARININ KATAR'DA ÜSTLENDİKLERİ PROJELERİN YILLARA GÖRE DAĞILIMI			
YILLAR	PROJE SAYISI	PROJE BEDELİ (\$)	ORTALAMA PROJE BEDELİ
2009 ve Öncesi	70	6 638 677 983	94 838 257
2010	10	356 552 084	35 655 208
2011	13	406 226 364	31 248 182
2012	15	1 179 277 286	78 618 486
2013	7	349 925 650	49 989 379
2014	3	2 980 915 579	993 638 526
2015	6	75 741 143	12 623 524
2016	4	2 560 115 864	640 028 966
2017	7	496 488 009	70 926 858
2018	9	2 028 970 732	225 441 192
2019	4	1 231 897 798	307 974 450
TOPLAM	148	18 304 788 492	

Katar'da firmalarımızca en fazla proje üstlenilmiş olan faaliyet alanlarına aşağıda verilmektedir :

KATAR'DA 1972 - 2019/Ekim sonu DÖNEMİNDE EN FAZLA PROJE ÜSTLENİLMİŞ OLAN İLK 10 FAALİYET ALANI			
SIRA	FAALİYET ALANI	PROJE BEDELİ (\$)	PAY (%)
1	KARAYOLU/TÜNEL/KÖPRÜ	6 125 520 361	33,5%
2	ASKERİ TESİS	2 709 672 942	14,8%
3	HAVALİMANI	2 224 373 253	12,2%
4	DEMİRYOLU	2 103 631 980	11,5%
5	PETROKİMYA TESİSİ	1 342 049 692	7,3%
6	LİMAN	885 586 761	4,8%
7	SOSYAL/KÜLTÜREL TESİS	831 475 528	4,5%
8	DİĞER YAPI	618 980 226	3,4%
9	DİĞERLERİ	298 064 724	1,6%
10	GAZ/PETROL BORU HATLARI	229 691 762	1,3%
	İLK 10 DIŞINDA KALAN	935 741 263	5,1%
	TOPLAM	18 304 788 492	100,0%

➤ **Katar'da İş Üstlenmiş olan Firmalarımız :**

- AE ARMA - ELEKTROPANÇ Elektromekanik Sanayi Mühendislik Taahhüt ve Ticaret A.Ş.
- ASTUR İnşaat ve Ticaret A.Ş.
- ATTILA DOĞAN İnşaat ve Tesisat A.Ş.
- DORÇE Prefabrik Yapı ve İnşaat Sanayi Ticaret A.Ş.
- FERNAS İnşaat A.Ş.
- GAMA Taahhüt Şirketleri
- GAP İnşaat Yatırım Ve Dış Ticaret A.Ş.
- KAYI İnşaat Sanayi ve Ticaret A.Ş.
- MNG Holding A.Ş.
- NUROL İnşaat ve Ticaret A.Ş.
- POLİMEKS İnşaat Taahhüt ve Sanayi Ticaret A.Ş.
- STFA İnşaat Grubu
- TAV Tepe Akfen Yatırım İnşaat ve İşletme A.Ş.
- TEKFEN İnşaat ve Tesisat A.Ş.
- YÜKSEL İnşaat A.Ş.

➤ **Katar'da Üstlenilmiş olan Bazı Büyük Bedelli Projeler :**

- Ras Laffan Rıhtım İnşaatı (STFA)
- Gabbro Limanı Genişletilmesi Projesi (STFA)
- Kuzey Otoyolu 2. ve 3. Sözleşmeler (TEKFEN)
- Umm Bab – Mesaieed Ana Boru Hattı Projesi (TEKFEN)
- Yeni Doha Hava Limanı Terminal Binası Kompleksi ile A, B ve C Kodlu İskele Yapıları Yapım Projesi (TAV)
- Ras Abu Abboud Yolu Kuzey-Güney Uzantıları Yapım İşi (YÜKSEL)
- Qatargas LNG Tesisleri (GAMA)
- Mesaieed Limanı İskele ve Rıhtım Onarım İşi (STFA)
- Umm Bab ve Mesaieed Gaz Temini Projesi (FERNAS)
- Doha Metrosu Gold Line Bölümü (YAPI MERKEZİ)
- Ras Laffan'da 3536 Kişilik Kamp Projesi (DORÇE)
- Al Khor Otoyolu (TEKFEN)
- Askeri Tesis inşası (GAP)

➤ **Katar'da üstlenilen projeler içerisinde;**

- TEKFEN tarafından 2016 yılında üstlenilen 2,1 milyar ABD Doları tutarında otoyol projesi,
- STFA-Yapı Merkezi ortak girişimi tarafından yapılan 1,6 milyar ABD Doları tutarındaki Doha metrosu Gold Line projesi,
- TAV-Taisei ortak girişimi tarafından yapılan 1,4 milyar ABD Doları tutarındaki Hamad Uluslararası Havaalanı Yolcu Terminali Binası,
- DOĞUŞ ile ONUR TAAHHÜT ortak girişimi tarafından gerçekleştirilen 943 milyon ABD Doları tutarındaki Al-Rayyan yol projesi,
- TEKFEN tarafından yapılan ve 800'er milyon ABD Doları tutarındaki 2 projeden oluşan Kuzey Yolu,

- BAYTUR tarafından üstlenilen 608 milyon ABD Doları tutarındaki Katar Milli Kongre Merkezi,
- GAMA tarafından tamamlanan 602 milyon ABD Doları tutarındaki Qatargas projesi,
- STFA tarafından gerçekleştirilen 380 milyon ABD Doları tutarındaki Masaieed Limanı,
- TEKFEN tarafından ihalesi kazanılan 171 milyon ABD Doları proje bedeline sahip 2022 Dünya Kupası statlarından biri olan Al Thumama Stadyumu projesi,

gibi ülkeye önemli katkılar sağlayan projeler dikkat çekmektedir.

Katar'da teknik müşavirlik firmalarımız tarafından de bugüne kadar yaklaşık 80,3 milyon ABD Doları tutarında 3 proje üstlenilmiştir. Bu rakamla Katar, ülkemizin en fazla teknik müşavirlik projesi üstlendiği 7. ülke konumundadır. Bu projeler arasında Tabanlıoğlu firmasının 18 milyon ABD Doları tutarındaki Lusail projesi ve Kiklop firmasının 15 milyon ABD Doları tutarındaki Sidra Hastanesi projeleri öne çıkmaktadır.

VI- KATAR'DA İŞ ÜSTLENİRKEN KARŞILAŞILAN SORUNLAR ve SORUNLARA YÖNELİK ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

- Firmaların merkez teşkilatlarında çalışan bayan elemanların belli dönemlerde Katar'daki şantiyelere gelerek ekip çalışmasına katılmaları gerekmekte, ancak Katarlı yetkililer tarafından bir açıklama yapılmaksızın bayan elemanların vize başvuruları olumsuz değerlendirilmektedir. Bu sorunun çözümü firmaların proje hedeflerine ulaşmaları sürecini hızlandıracaktır.
- Katar ve civar ülkelerde işgücü pazarı yeterli olmadığı için, sürekli artan nitelikli işgücü ihtiyacının karşılanması amacıyla firmalarımız önceki projelerinde istihdam etmiş oldukları Türk uyruklu olmayan elemanlarını Katar'daki projelerinde çalıştırmak istemekte ancak anılan elemanlar için vize temini mümkün olamamaktadır.
- Türk bankalarının teminat mektupları doğrudan kabul edilmemekte, teminatların muhabir bankalar aracılığı ile temin edilmesi gerekmektedir. Bu durum teminat masraflarının artmasına neden olmaktadır.
- Teklif aşamasında belirli firmaların mallarının kullanılması "yetkili satıcı" veya "onaylı tedarikçi" adı ile şart koşulmakta, dolayısıyla sözleşme imzalandıktan sonra da eşdeğer başka taşeron veya tedarikçi önermek çoğu zaman mümkün olmamaktadır. İdareler ihtiyaçlarını şartnamelerde detaylı ve sağlıklı bir şekilde tanımlayarak bu şartnamelere uyan başka taşeron veya tedarikçileri de sonradan değerlendirmeye almalıdır.
- Türkiye'de üretilen birçok malzeme Katar İdareleri tarafından onaylı sayılmadığından Türk müteahhitlik firmaları Türk menşeli malzemelerin fiyat avantajını kullanamamakta ve diğer ülke firmaları ile rekabet edememektedir. Türkiye'de üretilen boru, vana ve benzeri teçhizatın ilgili kuruluşlar tarafından onaylanmasına öncülük edilmesi Türkiye'deki

üreticilerin dış pazarlara açılmasında ve fiyat açısından diğer ülkelerin üretici firmaları ile rekabet edebilmesinde önemli bir rol oynayacaktır.

- Sözleşme kapsamında kullanılan akaryakıtın temin bedelleri yerli veya yabancı müteahhit olunmasına göre farklılık arz etmektedir.
- Projeye başladıktan sonra malzeme fiyatlarında görülen artışlar firmalarımızı sıkıntıya sokmaktadır. Anılan fiyat artışları sabit fiyatla hazırlanan sözleşmelere yansıtılmadığı için firmalarımız üstlendikleri projelerde zarara uğramaktadır. Katar Devleti'nin bu tür ekonomik kayıpları karşılaması projelerin daha istikrarlı bir şekilde sürdürülmesini sağlayacaktır.
- Katar'da yatırımcı firmalar genelde petrol sanayine yönelik kamu kuruluşlarıdır. Bu kuruluşların her türlü standart ve şartnameleri genelde Avrupa ve Amerika standartlarına uygun olduğundan önceliği bu ülkelerin mal ve hizmetleri almaktadır. Bu durum Türk mal ve hizmetlerinin kullanımında büyük bir engel teşkil etmektedir. Türk mallarının kullanımını sağlamak için Katar yatırımcı kuruluşlarının tedarik listelerine girilmesi gerekmektedir. Bu sorunun çözümü için devlet desteğine ihtiyaç duyulmaktadır.
- Ülkedeki kanun değişiklikleri düzenli olarak yayımlanmamaktadır.
- Katar'da devlet projelerinde tanınan gümrük muafiyetlerinin alt taşeronlara uygulanmasında sıkıntı yaşanmaktadır. Özellikle karayolu ile gönderilen malzemelerde gümrük muafiyetinden yararlanılamamaktadır.
- Biten işler sonrasında kullanılmayan malzeme, kamp, geçici tesisler ve ekipmanlar için ikinci el piyasasında alıcı bulunamamaktadır.

VII- PAZARDA DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR

- Yılın en sıcak ayı olan Ağustos ayında, Ramazan ayı ve dini bayramlarda iş görüşmeleri planlanmaması tavsiye edilmektedir. Ülkede ay takvimi kullanılmaktadır. Ay 28 çekmekte ve 12 ay içerisinde 354 gün bulunmaktadır. Bunun neticesinde dini bayramlar her yıl farklı zamanlarda uygulanmaktadır. Randevu talep edilmeden önce bayramların hangi tarihe geldiğine dikkat edilmelidir.
- İş görüşmeleri için Cuma gününe randevu talep edilmemesi gerekmektedir. Cuma günü ibadet ve aile içi toplantılara ayrılmıştır.

➤ **Pasaport ve Vize İşlemleri**

Umuma mahsus, hizmet, hususi ve diplomatik pasaport hamilleri her 180 günde 90 gün süreyle vizeden muaftır.

➤ **Resmi Tatiller ve Çalışma Saatleri**

Resmi Tatiller :

Ulusal Spor Günü: Şubat ayının ikinci Perşembe günü

Bankalar Günü - Banka Tatili: Mart ayının ilk Pazar günü (yalnızca Bankalar)

Ulusal Gün: 18 Aralık

Ramazan Bayramı: (Eid al Fitr) 3 gün (Kamu kurumları: Bayramın denk geldiği haftanın tüm iş günleri)

Kurban Bayramı: (Eid al-Adha) 4 gün (Kamu kurumları: Bayramın denk geldiği haftanın tüm iş günleri)

Çalışma saatleri :

Resmi kurumlar; Pazar-Perşembe: 07:00-14:00, bankalar; Pazar-Perşembe: 07:30-13:30, özel sektör; 08:00-13:00 ve 15:30-18:30 (Cuma hariç)